

ȘCOALA DOCTORALA DE TEOLOGIE

ADMITERE ȘCOALA DOCTORALĂ DE TEOLOGIE 2026/2027

Direcții de cercetare doctorat:

- Teologie Liturgică
- Sistemătică (Spiritualitate Ortodoxă)
- Sistemătică (Dogmatică Ortodoxă)
- Sistemătică (Misiologie)
- Sistemătică (Teologie Morală)
- Istorică (Istoria Bisericii Ortodoxe Române)
- Teologie practică (Muzică bisericească)
- Teologie biblică (Vechiul Testament)

NUMĂR DE LOCURI APROBATE

Cetățeni ROMĂNI, UE, SEE și CE:

○ NUMĂR LOCURI BUGET :					
		▪ Repartizate STATISTIC ¹	7	din care :	
				CU BURSĂ ME (IF)	3
				FĂRĂ BURSĂ (IFR)	4
○ NUMĂR LOCURI CU TAXĂ					
		▪ Români, UE, SEE			
		▪ Români de pretutindeni, bursieri ai statului român, străini CPV, rezidenți protecție temporară - Ucraina			

¹ Din locurile cu regim buget, locurile cu bursă ME sunt în regim IF (“cu frecvență”), iar locurile fără bursă sunt în regim IFR (“frecvență redusă”).

REGULAMENTUL

privind organizarea și desfășurarea admiterii la ciclul de studii universitare de doctorat pentru anul universitar 2026-2027

(<https://admitere.uaic.ro/wp-content/uploads/2026/01/Regulament-2026-pentru-site.pdf>)

Art. 5. Calendarul admiterii la studiile universitare de doctorat pentru anul universitar 2026/2027

(1) Sesiunea iulie 2026:

- a) 13-17 iulie 2026: înscrierea candidaților;
- b) 20-22 iulie 2026: selecția candidaților;
- c) 22 iulie 2026: afișarea rezultatelor;
- d) 23 iulie 2026: contestații (doar pentru proba scrisă);
- e) 24 iulie 2026: afișarea rezultatelor;
- f) 24 iulie 2026: afișarea listei finale cu candidații declarați admiși;
- g) 27, 28 și 29 iulie 2026: confirmarea ocupării locului.

Condiții pentru înscrierea candidaților la concursul de admitere:

- a) La admiterea în ciclul de studii universitare de doctorat pot participa absolvenții de învățământ superior cu diplomă de licență sau de master în domeniul TEOLOGIE.
- b) Conform hotărârii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, se pot înscrie la concursul de admitere la Școala Doctorală de Teologie doar absolvenții care au media de absolvire a studiilor de licență și master de minim 8.51.
Din această medie, 70% reprezintă media anilor de studii de licență și nota obținută la examenul de licență și 30% reprezintă media anilor de studii de master (aprofundate) și nota obținută la examenul de disertație. Formula de calcul este următoarea: $\{[(\text{an 1 Licență} + \text{anul 2 Licență} + \text{anul 3 Licență} + \text{anul 4 Licență} + \text{Medie examen de Licență})/5]*70\% + [\text{anul 1 master} + \text{anul 2 master} + \text{medie disertație}]/3]*30\% \} \geq 8.51$
- c) Binecuvântarea Înaltpreasfințitului TEOFAN, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei.

Art. 11.

- (7) înscrierea la concursul de admitere se face personal, pe baza cărții de identitate/ pașaportului și a celorlalte documente prevăzute pentru înscriere sau, în numele candidatului, de către o altă persoană pe bază de procură notarială.
- (8) înscrierea candidaților se poate desfășura și prin e-mail. În acest caz, candidații vor trimite pe e-mail la secretariatele școlilor doctorale (adresele de mail se găsesc pe site-ul UAIC) copii scanate în format PDF după documentele necesare, urmând ca diploma de licență și cea de master precum și foile matricole sau suplimentele la diplome să fie aduse într-un anumit interval de timp după înscriere, stabilit de către fiecare școală doctorală. Candidații își asumă responsabilitatea referitoare la autenticitatea și corespondența dintre documentele digitale/scanate și cele originale care urmează să fie depuse la dosarul candidatului.

Taxe pentru studii de doctorat:

- Taxei de înscriere la concursul de admitere: 300 RON;
- Taxa de școlarizare: 6000 RON/an.

Art. 13.

(1) Conținutul dosarului de înscriere:

Dosar tip plic

- a) fișa de înscriere tip în care se vor menționa opțiunile pentru conducătorul de doctorat; fișa de înscriere va fi vizată de conducătorul de doctorat înainte de depunerea dosarului, în urma unui interviu în care candidatul își va prezenta și scrisoarea de motivație.
- b) *curriculum vitae*;
- c) lista lucrărilor științifice ale candidatului (dacă este cazul) (datată și semnată);
- d) atestat de cunoaștere a unei limbi străine, eliberat de către Facultatea de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, înainte de susținerea examenului de admitere, cu cel mult doi ani; excepție fac candidații care au absolvit o specializare simplă sau dublă, în titulatura căreia apare o limbă străină, a unei facultăți acreditate, au testul DALF, TOEFEL sau alte certificate internaționale recunoscute, precum și certificate emise de organismele de testare specifice ale universităților din consorțiul Universitaria, aflate în perioada de valabilitate. Nivelul de cunoaștere a unei limbi străine este stabilit de fiecare Școală Doctorală;
- e) original și certificarea conform cu originalul a certificatului de naștere;
- f) original și certificarea conform cu originalul a actului de identitate;
- g) original și certificarea conform cu originalul a certificatului de căsătorie / de schimbare a numelui, dacă este cazul;
- h) original și certificarea conform cu originalul a diplomei de bacalaureat sau un act echivalent;
- i) original și certificarea conform cu originalul a diplomei de licență și foaia matricolă sau suplimentul la diplomă;
- j) original și certificarea conform cu originalul a diplomei de masterat și foaia matricolă sau suplimentul la diplomă (pentru absolvenții de masterat din anul universitar curent, adeverința de absolvire și situația școlară, eliberate de secretariatele facultăților);
- k) **scrisoare de motivație**²;
- l) **Binecuvântarea Înaltpreasfințitului TEOFAN**, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei. Pentru aceasta candidatul se va adresa sectorului Învățământ al Arhiepiscopiei Iașilor și va îndeplini condițiile ce se vor impune de către Arhiepiscopia Iașilor (ex: aviz psihologic, binecuvântarea Chiriarhului locului de care aparține candidatul etc.).

---

² **Scrisoarea de motivație** va cuprinde, pe lângă alte elemente specific, și tema pe care doctorandul intenționează să o aprofundeze, și va fi analizată în cadrul unui interviu al îndrumătorului de doctorat cu potențialul candidat, înainte de examenul de admitere. În urma interviului, scrisoarea de motivație va fi avizată de către îndrumător care va și specifica, sub semnătură, data și locația unde a avut loc interviul.

- m) Recomandare de la preotul din parohia în care candidatul are domiciliul stabil. **Preoții vor prezenta recomandare de la protopopiatul de care aparțin, monahii de la starețul mănăstirii în care viețuiesc, iar stareții de la exarhul locului);**
- n) certificat sau adeverința de botez (în original);
- o) chitanța de achitare a taxei de înscriere;
- p) 4 fotografii color tip legitimație (format 2x2,5 cm);
- q) acordul de confidențialitate - Anexa 5.

- (2) Documentele originale se restituie candidatului după certificarea conformității cu originalul a copiilor documentelor de către membrul/membrii Comisiei de admitere care are/au atribuții desemnate în acest sens.
- (3) Dosarele de înscriere la concursul de admitere la studiile doctorale vor fi păstrate în condiții de securitate (dulapuri prevăzute cu încuietoare, fiind permis accesul doar personalului autorizat), pe toată perioada desfășurării concursului.
- (4) Candidații aparținând etniei romilor vor prezenta la înscriere și o recomandare scrisă emisă de una din organizațiile legal constituite ale romilor, indiferent de domeniul acesteia de activitate, care să ateste că respectivul candidat face parte din etnia romă și nu apartenența la organizația în cauză.
- (5) Taxa de înscriere nu se restituie.
- (6) Sunt scutiți de plata taxei de înscriere candidații (în vârstă de până la 26 ani și aflați în întreținerea părinților) care sunt copii ai personalului didactic (de predare și auxiliar) în activitate, pensionat sau decedat. Acești candidați beneficiază de gratuitate la cazare în cămine.
- (7) Scutirea de taxa de înscriere se face numai pe baza actelor doveditoare prezentate de candidați comisiei de admitere. Aprobarea scutirii se face de către comisiile de admitere ale fiecărei Școli Doctorale.
- (8) Declarațiile false sau uzul de fals în legătură cu orice document din dosarul de admitere atrag eliminarea din concursul de admitere și aplicarea dispozițiilor prevăzute de Codul Penal.

Art. 14.

- (1) **Probele de concurs, scrise și/sau orale, precum și criteriile de evaluare, selecție și departajare stabilite de către Consiliul Școlii Doctorale sunt:**

- a) *Teologia Dogmatică Ortodoxă (probă scrisă)* – 40% din media finală de admitere;
- b) **Probă de specialitate**, în funcție de direcția de cercetare aleasă de candidat (**probă orală/scrisă**) – 60% din media finală de admitere.

Criterii de departajare

În caz de egalitate a mediilor finale de admitere, ierarhia candidaților se va face ținând cont de:

- a) Media de înscriere la concurs, conform formulei hotărâtă de Sfântul Sinod al BOR;
- b) Media de la disciplina de specialitate, probă a concursului de admitere;
- c) Media de la disciplina *Teologia Dogmatică Ortodoxă* – probă a concursului de admitere.

TEMATICA ADMITERE

ȘCOALA DOCTORALĂ DE TEOLOGIE

2026/2027

TEOLOGIA DOGMATICĂ ORTODOXĂ

Teme:

1. *Sfânta Treime în teologia dogmatică ortodoxă*
2. *Chipul și asemănarea omului cu Dumnezeu în teologia Pr. Prof. Dumitru Stăniloae.*
3. *Preacinstirea Maicii Domnului în Biserica Răsăriteană.*
4. *Unirea ipostatică și consecințele ei după învățătura răsăriteană.*
5. *Învățătura Bisericii despre Hristos formulată la Sinodul IV Ecumenic de la Calcedon.*
6. *Aspectele răscumpărării omului în Hristos după învățătura răsăriteană.*
7. *Biserica, trupul tainic al Domnului în Duhul Sfânt. Constituția Bisericii.*
8. *Raportul dintre natură și har după învățătura răsăriteană.*
9. *Sfintele Taine în viața Bisericii.*
10. *Eshatologia ortodoxă.*

Bibliografie:

I. Cărți:

1. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 1, 2, 3, ediția a 2-a, București, (1996), 1997.
2. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Spiritualitatea ortodoxă*, București, 1992.
3. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, ediția a 2-a, Craiova, 1993.
4. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Studii de Teologie Dogmatică*, Craiova, 1990.
5. *Teologia Dogmatică și Simbolică. Manual pentru Facultățile de Teologie*, vol. 2, ediția a 2-a, Cluj-Napoca, 2005.
6. Ion Bria, *Tratat de Teologie dogmatică și Ecumenică*, Editura Andreiană, Sibiu, 2009.
7. Vladimir Lossky, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, trad. de Pr. Vasile Răducă, București, 1993.
8. Georges Florovsky, *Scrieri esențiale*, Editura Doxologia, Iași, 2021, p. 437-539.
9. Prof. Dr. Vasile Cristescu, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Editura Tehnopress, Iași, 2009.
10. Nathanael Neacșu, *Rămâneți întemeiați în credință. Persoană și comuniune în teologia Sfântului Dumitru Stăniloae*, Editura Doxologia, Iași, 2024.

II. Studii:

1. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Definiția Dogmatică de la Calcedon*, în „Ortodoxia”, nr. 2-3, (1951), pp. 295-340.
2. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Maica Domnului ca mijlocitoare*, în „Ortodoxia”, nr. 1, (1952), pp. 79-129.
3. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Natură și har în teologia bizantină*, în „Ortodoxia”, nr. 3, (1974), pp. 392-439

TEOLOGIE SISTEMATICĂ (MISIOLOGIE)

Conducător doctorat: Prof. univ. dr. pr. Gheorghe PETRARU

Teme:

1. *Temeiurile biblice ale Misiunii Bisericii.*
2. *Principiile misiologiei Ortodoxe.*
3. *Teologii misionare confesionale și personalități misionar-mărturisitoare.*
4. *Dimensiunea filantropică a misiunii creștine.*
5. *Misiunea ca dialog; cultură, filosofie, psihologie, sociologie, teologie a religiei.*
6. *Secte neoprotestante și noi mișcări religioase.*

Bibliografie:

1. *Îndrumări misionare*, București, 1986.
2. *Misiologie Ortodoxă*, Basilica, București, 2021.
3. †Anastase Yannoulatos, *Misiune pe urmele lui Hristos*, Sibiu, 2013.
4. Stephen B. Bevans / Roger P. Schroeder, *Constants in Context. A Theology of Mission for Today*, New York, 2008.
5. David J. Bosch, *Transforming Mission*, New York, 1991.
6. Pr. Ion Bria, *Destinul Ortodoxiei*, București, 1989.
7. Pr. Gheorghe Petraru, *Ortodoxie și prozelitism*, Iași, 2000.
8. Pr. Gheorghe Petraru, *Revelație scripturistică, teologie și experiență spirituală în misiunea Bisericii*, Iași, 2023.
9. Pr. Gheorghe Petraru, *Misiologie Ortodoxă*, Iași, 2002.
10. Pr. Gheorghe Petraru, *Teologie Fundamentală și Misionară*, Iași, 2002.
11. Pr. Gheorghe Petraru, *Secte neoprotestante și noi mișcări religioase în România*, Iași, 2006.
12. Pr. Gheorghe Petraru, *„Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura...”. O istorie a misiunilor creștine*, Iași, 2013.

TEOLOGIE SISTEMATICĂ (SPIRITUALITATE ORTODOXĂ)

Conducător doctorat: Prof. univ. dr. pr. Ioan C. TEȘU

Teme:

1. *Caracterul hristologic-pneumatologic-bisericesc al spiritualității ortodoxe.*
2. *Gnoseologia ortodoxă.*
3. *Elemente de antropologie duhovnicească.*
4. *Marile etape ale vieții duhovnicești.*
5. *Asceza negativă.*
6. *Asceza pozitivă.*
7. *Mistica răsăriteană.*
8. *Îndumnezeirea - țintă a spiritualității ortodoxe.*

Bibliografie generală:

1. *Filocalia sau culegere din scrierile Sfinților Părinți care ne arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși*, vol. I-XII. Traducere de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Sibiu-București, 1946-1992.
2. Crainic, Nichifor, *Sfințenia-Împlinirea umanului (Curs de teologie mistică) (1935-1936)*, Ediție îngrijită de Ierod. Teodosie Paraschiv, Editura Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Iași, 1993.
3. Stăniloae, Preot Profesor Dr. Dumitru, *Spiritualitatea ortodoxă. Ascetica și mistica*, EIBMBOR, București, 1992.
4. Mladin, Nicolae, *Prelegeri de mistică ortodoxă*, Editura Veritas, Târgu-Mureș, 1996.
5. Savin, Ioan Gh., *Mistica și ascetica ortodoxă*, Sibiu, 1996.
6. Andrew Louth, *Originile tradiției mistice creștine. De la Platon la Dionisie Areopagitul*, Traducere: Elisabeta Voichița Sita, cuvânt înainte: diac. Ioan I. Ică jr, Editura Deisis, Sibiu, 2002.
7. Lossky, Vladimir, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*. Traducere, studiu introductiv și note Pr. Vasile Răducă, Editura Anastasia, f.a.
8. Lossky, Vladimir, *Vederea lui Dumnezeu*, În românește de Maria Cornelia Oros, studiu introductiv diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 1995.
9. Spidlik, Tomas, *Spiritualitatea Răsăritului creștin. I. Manual sistematic*. Traducere și prezentare: diac. Ioan I. Ică jr., Cuvânt înainte: P. Marko I. Rupnik S.J., Editura Deisis, Sibiu, 1997.
10. Spidlik, Tomas, *Spiritualitatea Răsăritului creștin. II. Rugăciunea*. Traducere: diac. Ioan I. Ică, Editura Deisis, Sibiu, 1998.
11. Spidlik, Tomas, *Spiritualitatea Răsăritului Ortodox. III. Monahismul*. Traducere: diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 2000.
12. Meyendorff, John, *Sfântul Grigorie Palama și mistica ortodoxă*. Traducere de Angela Pagu, Editura Enciclopedică, București, 1995.
13. Evdochimov, Paul, *Vârstele vieții spirituale*. Cuvânt înainte și traducere Pr. Prof. Ion Buga, Christiana, București, 1993.
14. Evdochimov, Paul, *Cunoașterea lui Dumnezeu în tradiția răsăriteană*, Traducerea, prefața și note Pr. Lect. univ. Dr. Vasile Răducă, Asociația filantropică medicală creștină CHRISTIANA, București, 1995.

15. Nikos Matsoukas, *Introducere în Gnoseologia Teologică*, Traducere de Maricel Popa, Editura Bizantină, București, 1997.
16. Preot Dr. Vasile Răducă, *Antropologia Sfântului Grigorie de Nyssa*, EIBMBOR, București, 1996.
17. Nellas, Panayotis, *Omul - animal îndumnezeit. Perspective pentru o antropologie ortodoxă*. Ediția a II-a. Studiu introductiv și traducere: diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 1999.
18. Jean-Claude Larchet, *Terapeutica bolilor spirituale*. În românește de Marinela Bojin, Editura Sofia, București, 2001.
19. Arhiepiscopul Basile Krivocheine, *În lumina lui Hristos*, Traducere din limba franceză de Preot conf. dr. Vasile Leb și Ierom. Gheorghe Iordan, EIBMBOR, București, 1997.
20. Mitropolit Hierotheos Vlachos, *Psihoterapia ortodoxă. Știința Sfinților Părinți*. Traducere în limba română de Irina Luminița Niculescu, Editura Învierea – Arhiepiscopia Timișoarei, 1998.
21. Mitropolit Hierotheos Vlachos, *Psihoterapia ortodoxă. Continuare și dezbateri*. Traducere din limba greacă: prof. Ion Diaconescu și prof. Nicolae Ionescu, Editura Sofia, București, 2001.
22. Teșu, Preot Ioan C., *Teologia necazurilor*, Christiana, București, 1998.
23. Teșu, Preot Ioan C., *Din iadul patimilor spre raiul virtuților*, Editura Christiana, București, 2000.
24. Teșu, Preot Ioan C., *Virtuțile creștine, cărări spre fericirea veșnică*, Editura Trinitas, Iași, 2001.

TEOLOGIE LITURGICĂ

Conducător doctorat: Prof. univ. dr. pr. Viorel SAVA

Teme:

1. *Liturghia în primele 4 secole creștine.*
2. *Dipticele în cardul Anaforalei în diferite rituri liturgice.*
3. *Tainele inițierii creștine la Nicolae Cabasila.*
4. *Sfânta Liturghie în interpretarea liturgică a lui Nicolae Cabasila.*

Bibliografie:

1. Braniște, Prof.dr.pr., Ene, *Liturgica specială*, ED. IBMBOR, București, 1980.
2. Vintilescu, Prof.dr.pr., Petre, *Istoria Liturghiei în primele trei veacuri*, Ed. Nemira, București, 2001; și în „*Studii Teologice*”, an. I, 1929, nr. 1, p. 178-208; 1930, nr. 2, p.100-140 și nr. 3, p. 80-100.
3. Juan, Mateos, *Cuvântul în liturghia bizantină*, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2007.
4. Taft, Robert F., *Dipticele*, trad. Cezar Login, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2008.
5. Felmy, Karl Christian, *De la Cina de Taină la Dumnezeiasca Liturghie a Bisericii Ortodoxe - un comentariu istoric*, Ed. Deisis, Sibiu, 2004.
6. Cabasila, Nicolae, *Despre viața în Hristos*, trad. Pr.prof.dr. Teodor Bodogae, Ed. Arhiepiscopiei Bucureștilor, București, 1989.
7. Cabasila, Nicolae, *Tâlcuirea Dumnezeieștii Litughii*, trad. Pr.prof.dr. Ene Braniște, Ed. Arhiepiscopiei Bucureștilor, București, 1989.
8. Streza, Dr., Laurențiu, *Tainele de inițiere creștină*, Ed. Trinitas, Iași, 2002.
9. Sava, Prof.dr.pr., Viorel, *Evhologhionul lui Serapion de Thmuis – locul și importanța lui în istoria și evoluția Liturghiei și a Liturghierului*, în „*Analele Științifice ale Universității «Al.I. Cuza» Iași, (serie nouă)*”, Teologie Ortodoxă, tom. XIII, 2008, p. 59-80.

TEOLOGIE SISTEMATICĂ (TEOLOGIE MORALĂ)

Conducător doctorat: Prof. univ. habil. dr. pr. Gheorghe POPA

Teme:

I. Teologie morală fundamentală

1. *Fundamentele teologice ale moralei creștine ortodoxe.*
2. *Legea morală și conștiința morală. Instituirea ordinii morale și constituirea subiectului moral*
3. *Autonomie, libertate și responsabilitate. Importanța cunoașterii principiilor și normelor etice și formarea judecăților morale.*
4. *Virtuțile teologice și virtuțile cardinale. Rolul lor edificator în formarea caracterului moral creștin.*

II. Teologie morală aplicată

1. *Mistagogia Sfântului Maxim Mărturisitorul și importanța ei pentru viața morală creștină.*
2. *Bioetica și drepturile omului. Dileme morale contemporane și răspunsul teologiei morale.*

Bibliografie selectivă:

1. †Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Teologie și Spiritualitate*, Editura Basilica, București, 2010.
2. Stăniloae, Pr.prof.dr., Dumitru, *Iisus Hristos sau Restaurarea Omului*, Editura Omniscope, Craiova, 1993.
3. Zizioulas, Ioannis, *Ființa eclezială*, trad. Aurel Nae, Editura Bizantină, București, 1996.
4. Galeriu, Părintele, *Jertfă și Răscumpărare*, Editura Harisma, București, 1991.
5. Yannaras, Christos, *Libertatea Moralei*, trad. Mihai Contuniari, Editura Anastasia, București, 2004.
6. Henkel, Jürgen, *Îndumnezeire și etică a iubirii în opera părintelui Dumitru Stăniloae*, Editura Deisis, Sibiu, 2003.
7. *Teologia Ortodoxă în secolul al XX-lea și la începutul secolului al XXI-lea*, coordonator Pr.prof.dr. Viorel Ioniță, Editura Basilica, București, 2011.
8. Popa, Pr., Gheorghe, *Comuniune și înnoire spirituală în contextul secularizării lumii moderne*, Editura Trinitas, Iași, 2000.
9. Popa, Pr., Gheorghe, *Teologie și demnitate umană*, Editura Trinitas, Iași, 2003.
10. Popa, Pr., Gheorghe, *Lege și iubire. Coordonate biblice și hermeneutice pentru Teologia morală*, (ediția a II-a), Editura Doxologia, Iași, 2011.
11. Iloaie, Ștefan, *Responsabilitatea morală personală și comunitară. O perspectivă teologică*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2009.
12. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Mystagogia. Cosmosul și sufletul chipuri ale Bisericii*, trad. Pr.prof.dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2000.
13. Thunberg, Lars, *Om și Cosmosul în viziunea Sfântului Maxim Mărturisitorul*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1999.
14. *Gândirea socială a Bisericii. Fundamente – documente – analize – perspective*, coordonator Ioan I. Ică jr. și Germano Marani, Editura Deisis, Sibiu, 2002.
15. Brek, Pr.prof.dr., John, *Darul sacru al vieții*, trad. P.S. Dr. Irineu Pop, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2001.

16. *Bioetica și Taina persoanei. Perspective Ortodoxe*, trad. Nicoleta Petuhov, Editura Bizantină, București, 2006.
17. Engelhardt, H. Tristram jr., *Fundamentele Bioeticii creștine. Perspectiva ortodoxă*, trad. Mihail Neamțu, Cezar Login și diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 2005.
18. Radu, Pr.prof.dr., Gh. Dumitru, *Repere morale pentru omul contemporan*, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2007.

TEOLOGIE ISTORICĂ (ISTORIA BISERICII ORTODOXE ROMÂNE)

Conducător doctorat: Prof. univ. habil. dr. pr. Ion VICOVAN

1. *Apariția și răspândirea creștinismului pe teritoriul patriei noastre în perioada apostolică (Sfinții Apostoli Andrei și Filip);*
2. *Biserica Ortodoxă din Țările Române în veacurile XVII-XVIII. Ierarhi de seamă (Anastase Crimca, Sfinții Varlaam, Petru Movilă, Sava Brancovici, Dosoftei și Antim Ivireanul) și lucrarea lor culturală, socială și pastoral-misionară;*
3. *Reînnoirea isihastă din veacul al XVIII-lea în Țara Românească și Moldova: Sfinții Cuvioși Vasile de la Poiana Mărului și Paisie Velicicovschi de la Neamț);*
4. *Ierarhi (Veniamin Costachi, Sf. Andrei Șaguna, Melchisedec Ștefănescu, Sf. Iosif Naniescu) și evenimente de seamă (Reformele bisericești ale lui Alexandru Ioan Cuza, dobândirea Autocefaliei și ridicarea la rangul de Patriarhie) din istoria Bisericii Ortodoxe Române în veacurile XIX-XX;*
5. *Biserica Ortodoxă Română în timpul regimului comunist.*

Bibliografie:

1. Pr. Prof.dr. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. I, II, III, Ed. Trinitas, Iași, 2004, 2006 și 2008;
2. Pr. Dr. Sabin Verzan, *Sfântul Apostol Andrei*, Ed. Diacon Coresi, Constanța, 1998;
3. Prod. Dr. Emilian Popescu, *Creștinismul timpuriu pe teritoriul României. 1. Originile apostolice. Bizanțul sau Roma?*, în vol. Omagial „Priveghind și lucrând pentru mântuire”, Ed. Trinitas, Iași, 2000;
4. Antonie Plămădeală, *De la Cazania lui Varlaam la Ion Creangă*, Sibiu, 1997;
5. Florian Dudaș, *Cazania lui Varlaam în Transilvania*, Ed. Arhiepiscopiei Vadului și Feleacului, Cluj, 1993;
6. Nestor, Mitropolitul Olteniei, *Viața îmbunătățită, nevoințele duhovnicești și ortodoxia neîndoielnică ale Sf. Mitropolit Petru Movilă al Kievului și a toată Ucraina*, București, 1996;
7. *Sinodul de la Iași și Sf. Petru Movilă*, Ed. Trinitas, Iași, 2002;
8. *Sfinți români și apărători ai Legii strămoșești*, EIBMBOR, București, 1987;
9. Dan Horia Mazilu, *Introducere în opera lui Dosoftei*, Ed. Minerva, 1997;
10. Antim Ivireanul, *Didahii*, ediție îngrijită de Florin Faifer, București, 1983;
11. Prot. Serghei Cetfericov, *Paisie-Starețul Mănăstirii Neamțului din Moldova. Viața, învățătura și influența lui asupra Bisericii Ortodoxe*, Mănăstirea Neamț, 1993;
12. *Românii în reînnoirea isihastă*, Ed. Trinitas, 1997;
13. Pr.dr. Ilie Gheorghită, *Un veac de la moartea mitropolitului Veniamin Costachi*, Neamț, 1946;
14. Keith Kitchins, *Ortodoxie și naționalitate-Andrei Șaguna și românii din Transilvania 1846-1873*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 1995;
15. Pr. Prof.dr. Nicolae Șerbănescu, *150 de ani de la nașterea lui Alexandru Ioan Cuza (1820-20 martie 1970)*, în „BOR”, an. LXXXVIII, 1970, nr.3-4;
16. Alexandru M. Ioniță, *Episcopul Melchisedec Ștefănescu al Romanului. Viața și activitatea (1823-1892)*, Constanța, 1999;

- 17.Pr. Prof.dr. *Înființarea Patriarhatului Bisericii Ortodoxe Române (1925) în lumina informațiilor contemporane și a documentelor din Arhiva MMB, în „TV”, nr. 7-12, 2005;*
- 18.Pr. Prof.dr. Ion Vicovan, Ioan-Irineu Mihălcescu, *„Apostol al Teologiei românești”, vol. I, Ed. Trinitas, Iași, 2004;*
- 19.Pr. Prof.dr. Ion Vicovan, Ioan-Irineu Mihălcescu, *un ierarh luptător, vol. II, Ed. Trinitas, Iași, 2004;*
- 20.Pr. Prof.dr. Ion Vicovan, *Mitropolitul Sebastian Rusan (1950-1956), o flacără aprinsă într-o epocă de întuneric, Ed. Performantica, Iași, 2008.*

TEOLOGIE PRACTICĂ – MUZICĂ BISERICESCĂ

Conducător doctorat: Prof. univ. habil. dr. pr. Alexandrel BARNEA

Tematică:

1. *Muzica bisericească de tradiție bizantină în România. Apariție, evoluție / involuție. Argumentarea existenței unei tradiții în cântarea bisericească ortodoxă românească.*
2. *Școli de muzică bisericească pe teritoriul României – stâlpi ai unui vechi învățământ muzical bisericesc românesc.*
3. *Personalități marcante ale muzicii bisericești românești de tradiție bizantină. Protopsalți, dascăli de psaltichie, profesori.*
4. *Din compozitorii români: interpretarea unei cântări bisericești românești în notație neumatică.*

Bibliografie:

Dicționare și ghiduri bibliografice*

1. *Dicționar de muzică bisericească*, Editura Basilica, București, 2013.
2. Cosma Viorel, *Muzicieni români. Lexicon*, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor, București, 1970.

Se recomandă și volumele apărute, pe litere, la Editura Muzicală.

1. Ionescu Gheorghe C., *Lexicon al tuturor celor care, de-a lungul veacurilor, s-au ocupat cu muzica de tradiție bizantină în România*, Editura Diogene, București, 1994.
2. Sava, Pr., Viorel, *Ostenitori și rodiri în ogorul Teologiei Practice (ghid bibliografic)*, Editura Erot, Iași, 2003.

* la dicționare, bibliografia de la sfârșitul fiecărui articol oferă o plajă largă de titluri în segmentul respectiv.

Volume

1. Barbu – Bucur Sebastian, *Cultura muzicală de tradiție bizantină pe teritoriul României în secolul XVIII și începutul secolului XIX și aportul original al culturii autohtone*, Editura Muzicală, București, 1989.
2. Barnea, Pr. Alexandrel, *Muzica bisericească în Moldova secolelor XIX și XX*, Editura Astra Museum, Sibiu, 2018.
3. Giuleanu Victor, *Melodica bizantină*, Editura Muzicală, București, 1981.
4. Moiescu Titus, *Monodia bizantină în gândirea unor muzicieni români*, Editura Muzicală, București, 1999.
5. Moiescu Titus, *Muzica bizantină în spațiul cultural românesc*, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, București, 1996.
6. Moiescu Titus, *Prolegomene bizantine. Cântarea monodică bizantină pe teritoriul României. Variante stilistice și de formă în muzica bizantină*, Editura Muzicală, București, 2003.
7. Moldoveanu, Pr. prof. Dr., Nicu, *Istoria muzicii bisericești la români*, Editura Basilica, București, 2010.
8. Poslușnicu Gr. Mihail, *Istoria muzicii la români*, Editura Cartea românească, București, 1928.

9. Stanciu Vasile, *Muzica bisericească ortodoxă din Transilvania*, Editura Presa Universitară, Cluj-Napoca, 1996.
10. Vasile Vasile, *Istoria muzicii bizantine și evoluții ei în spiritualitatea românească*, vol. I, Editura Interprint, București, 1997.
11. Vasile Vasile, *Istoria muzicii bizantine și evoluții ei în spiritualitatea românească*, vol. II, Editura Interprint, București, 1997.

Reviste

1. Grăjdian Vasile, *Oralitate și uniformizare în evoluția cântării bisericești de origine bizantină*, în "Acta Musicae Bizantinae" – revista CSBI (Centrul de Studii Bizantine Iași), vol. III, Iași, 2001, pp. 37-44.
2. Moiescu Titus, *Tradiția Muzicii bizantine în ortodoxismul românesc*, în "Acta Musicae Bizantinae" – revista CSBI (Centrul de Studii Bizantine Iași), vol. I, nr. 1, Iași, 1999, pp. 15-25.
3. Moldoveanu, Diac. Asist., Nicu, *Izvoare ale cântării psaltice în Biserica Ortodoxă Română. Manuscrise muzicale vechi bizantine din România (grecești, românești și româno-grecești) până la începutul secolului al XIX-lea*, în BOR XCII (1974), nr. 1-2, pp. 131-280.
4. Petrescu – Visarion Ioan D., *Ce este muzica bizantină ?* în "Acta Musicae Bizantinae" – revista CSBI (Centrul de Studii Bizantine Iași), vol. I, nr. 1, Iași, 1999, pp. 9-11.

TEOLOGIE SISTEMATICĂ (TEOLOGIE DOGMATICĂ)

Conducător doctorat: Prof. univ. habil. dr. Vasile CRISTESCU

Mod de examinare: examen scris

TEMATICĂ

1. *Învățătura Bisericii Răsăritene despre persoana lui Hristos și acțiunea Lui mântuitoare în Întruparea, moartea și Învierea Lui.*
2. *Lucrarea lui Hristos și a Duhului Sfânt în Sfintele Taine ale Bisericii.*
3. *Eshatologia: judecata particulară și universală.*
4. *Împreună-lucrare a omului cu Dumnezeu prin har, rodul comuniunii lui cu El.*
5. *Antropologia răsăriteană.*

Bibliografie:

1. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 1, 2, 3, ediția a 2-a, București, (1996), 1997.
2. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Spiritualitatea ortodoxă*, București, 1992.
3. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, ediția a 2-a, Craiova, 1993.
4. Vladimir Lossky, *Introducere în teologia ortodoxă*, traducere de Lidia și Remus Rus, Editura Sophia, București, 2014.
5. *Teologia Dogmatică și Simbolică. Manual pentru Facultățile de Teologie*, vol. 2, ediția a 2-a, Cluj-Napoca, 2005.
6. Vladimir Lossky, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, trad. de Pr. Vasile Răducă, București, 1993.
7. Vladimir Lossky, *După chipul și asemănarea lui Dumnezeu*, trad. Anca Manolache, Editura Humanitas, Bucuresti, 1998.
8. Prof. Dr. Vasile Cristescu, *Antropologia și fundamentarea ei hristologică la Wolfhart Pannenberg și Dumitru Stăniloae*, Editura Trinitas, Iași, 2006.
9. Prof. Dr. Vasile Cristescu, *Persoană și comuniune în creștinism și filosofie*, Editura Tehnopress, Iași, 2008.
10. Prof. Dr. Vasile Cristescu, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Editura Tehnopress, Iași, 2009.

TEOLOGIE BIBLICĂ (VECHIUL TESTAMENT)

Conducător doctorat: Conf. univ. habil. dr. pr. Cătălin VATAMANU

Tematică pentru examen:

1. *Grădina Paradisului – sinteză antropologică biblică*
2. *Monoteismul biblic în Decalog și în textele biblice paralele*
3. *Exegeza textelor mesianice: Isaia 7, 14; 9, 6-7; 11, 1-10; 53, 1-12; Ieremia 31, 31-34; Iezechiel 37, 24-28; Daniel 7, 13-14.*
4. *Retorica judecării divine la profeții biblici Ieremia, Miheia, Ioel.*

Bibliografie:

1. Chirilă, Ioan (coord.), *Introducere în Vechiul Testament*, Editura BASILICA, București, 2018.
2. Semen, Petre, *Introducere în teologia profeților scriitori*, Editura Doxologia, Iași, 2010.
3. Brueggemann, Walter, *Theology of the Old Testament*, Fortress Press, Minneapolis, 1997.
4. Vatamanu, Cătălin, *Retorica judecării divine în Scriptura ebraică, în Text și discurs religios*, nr. 2, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2010, pp. 73-82;
5. Vatamanu, Cătălin, *Shema Israel... (Deut. 6, 4-9): mărturie a lui Dumnezeu Cel Unul și Unic, în Mărturisirea de credință – locul și rolul ei în Tradiția Bisericii Ortodoxe*, Colecția „Episteme”, Editura Doxologia, Iași, 2013, pp. 274-284;
6. Vatamanu, Cătălin, *Sensul metaforei grădinii în tradiția ebraică, în „Teologie și Viață”, serie nouă, anul XX (2010), nr. 1-4, pp. 133-144.*

TEOLOGIE SISTEMATICĂ (TEOLOGIE DOGMATICĂ ORTODOXĂ)

Conducător doctorat: Conf. univ. habil. dr. arhim. Sorin-Vasile (Nathanael) NEACȘU

Teme și bibliografie

I. Teologie și gnoseologie dogmatică ortodoxă

Bibliografie:

1. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 1, București, 1996, pp. 90-99.
2. Nikos Matsoukas, *Introducere în gnoseologia ortodoxă*, Editura Bizantină, 1997.
3. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Spiritualitatea ortodoxă*, București, 1992, pp. 164-254.
4. Nathanael Neacșu, Cunoașterea lui Dumnezeu și cunoașterea dogmatică. Problema sciziunilor și a pseudo-morfozelor scolastice în dogmatica actuală, în: (Ed.) Prof. Univ. Dr. Vasile Cristescu, Arhim. Lect. Dr. Nathanael Neacșu, *Cunoașterea lui Dumnezeu în Teologia Dogmatică Ortodoxă. Premise spiritual-eclesiale și provocări actuale. Al VII-lea Colocviu Național de Teologie Dogmatică Ortodoxă. Facultatea de Teologie „Dumitru Stăniloae” din Iași, 26-27 aprilie 2018*, Editura Astra Museum & Editura Doxologia, Iași, 2020, pp. 251-272.
5. Nathanael Neacșu, Deconstructing Theology or Prophetic Theology? A Comparative Protestant and Eastern Orthodox Christian Perspective, în: *Religions* 2025, 16 (1), 81, pp. 1-16.

II. Hermeneutica și dezvoltarea dogmatică a Tradiției în teologia ortodoxă

Bibliografie:

1. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 1, București, 1996, pp. 66-77.
2. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, The Orthodox conception of Tradition and the Development of Doctrine. în: *Sobornost*, Series 5/9, pp. 652-666.
3. Petru Rezuș, *Dezvoltarea dogmatică*, Cernăuți, 1938.
4. Ion Bria, *Hermeneutica teologică. Dinamica ei în structurarea Tradiției*, Editura Andreiană, Sibiu, 2009.
5. Nathanael Neacșu, Does Eastern Orthodox Christianity allow a „doctrinal development”? în: *International Journal of Orthodox Theology* 15:1 (2024), pp. 50-85// Este posibilă o „dezvoltare doctrinară” din perspectiva teologiei ortodoxe? Viziunea Părintelui Dumitru Stăniloae, în Pr. Prof. Sorin Șelaru, Pr. Lect. Mihai Burlacu, Dr. Alexandru Mălureanu (Eds), *Actualitatea teologiei Părintelui Dumitru Stăniloae (1903-1993). Colocviul Național de Teologie Dogmatică Ortodoxă. Ediția a IX-a*, Editura Cuvântul Vieții, București, 2024, pp. 349-370.

III. Dogmă și teologie mistică în actualitate

Bibliografie:

1. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Spiritualitatea ortodoxă*, București, 1992, pp. 5-55.
2. Vadimir Lossky, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, trad. de Pr. Vasile Răducă, București, 1993.
3. Nathanael Neacșu, *Conștiință dogmatică și viață duhovnicească: experiența și moștenirea teologică a Sfântului Sofronie Saharov*, Editura Doxologia, Iași, 2023.
4. Nathanael Neacșu, Temeiuri și expresii doctrinare și spirituale ale tainei isihasmului creștin - experiența Sfântului Sofronie Saharov, în „Pr. Conf. Dr. Sorin Șelaru, Pr. Lect. Dr. Mihai Burlacu (Eds), *În Lumina lui Hristos. Omagiu Părintelui Prof. Univ. Dr. Ștefan Buchiu*, Editura Basilica, București, 2023, pp. 407-432.

IV. Aspecte de hristologie ortodoxă. Dezbatere, contestări, răspunsuri și dezvoltări curente

Bibliografie:

1. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. II, București, 1997, pp. 7-129.
2. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, ediția a 2-a, Craiova, 1993.
3. Nikos Matsoukas, *Teologie Dogmatică și Simbolică*, vol. II, Editura Bizantină, București, 2006, pp. 163-262.
4. Nathanael Neacșu, Taina „Sfatului celui Mare” (Isaia 9, 5) a lui Dumnezeu. Perspective doctrinar-teologice, în: (Ed.) Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, Pr. Conf. Dr. Caius Cuțaru, Pr. Lect. Dr. Adrian Murg, *The significance of theology in today's society and culture*, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2023, pp. 314-338.
5. Nathanael Neacșu, Iisus Hristos împărtășit euharistic - provocările și contestările postmodernității în contextul sanitar Covid-19 , în: Ed. Pr. Prof. Cristinel Ioja, *Persoana lui Hristos în Dogmatica actuală. Contestările modernității și postmodernității*, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2022, pp. 471-506.

V. Teme de antropologie ortodoxă contemporană

Bibliografie:

1. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. I, București, 1996, pp. 257-287.
2. Panayotis Nellas, *Omul - animal îndumnezeit*, Editura Deisis, Sibiu, 2009, p. 59-123
3. Nathanael Neacșu, *Rămâneți întemeiați întru credință. Persoană și comuniune în teologia Sf. Dumitru Stăniloae*, Editura Doxologia, Iași, 2014, pp. 50-71; 105-136.
4. Nathanael Neacșu, Aspecte de antropologie spirituală în Epistolele Sfântului Nil al Ancirei. Mîntea (voûç) în procesul de restaurare și sfințire al ființei umane, în: (Ed.) Pr. Prof. Univ. Dr. Vasile Stanciu, Arhid. Asist. Univ. Dr. Daniel Mocanu, *Satul și spiritul românesc între tradiție și actualitate. Lectura Sfintei Scripturi și provocările transiterii credinței*, Vol. II, Editura Presa Universitară Clujeană, 2020, pp. 39-54.

VI. Biserica Trupul lui Iisus Hristos. Teze ecclesiologice recente

Bibliografie:

1. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 2, București, 1997, pp. 129-151.
2. Georges Florovsky, *Scrieri esențiale*, Editura Doxologia, Iași, 2021, p. 437-539
3. Nikos Matsoukas, *Teologie Dogmatică și Simbolică*, vol. II, Editura Bizantină, București, 2006, pp. 262-333.
4. Nathanael Neacșu, "Open Sobornicity" in Dumitru Stăniloae's Theology—Christian Orthodox Creeds in the Context of Contemporary Ecumenical Relationships, în: *Religions* 2024, 15(1), pp. 1-16.
5. Nathanael Neacșu, Sinodalitatea episcopală, întâistătătorul și adunarea credincioșilor în slujirea unității Bisericii. Perspectivă teologică ortodoxă, în: *Revista Teologică*, nr. 2/2017, pp. 64-76;
6. Nathanael Neacșu, Biserica lui Hristos între ecumenicitate și „ecumenism”. Documentul: „Relațiile Bisericii Ortodoxe cu lumea creștină” – o analiză teologică, în (Ed.) Pr. Patriciu Vlaicu și Răzvan Perșa, *Sfântul și Marele Sinod. Eveniment eshatologic sau normalitate canonică?*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2018, pp. 321-374.
7. Nathanael Neacșu, *Taina unității Sfintei Biserici și societatea umană. Cultura seculară și/sau cultura duhului. Viziunea teologică a arhimandritului Sofronie Saharov*, în (Ed.) Pr. Nicolae Moșoiu/Protos. Vasile Bârză, *Darul unității Bisericii și a lumii, implicații teologico-dogmatice și culturale*, Editura Astra Museum & Andreiană, Sibiu, 2015, pp. 375-395.

VI. Cult, dogmă, spiritualitate în Tradiția ortodoxă

Bibliografie:

1. Ioan Ică jr., *De la Dionisie Areopagitul la Simeon al Tesalonicului. Integrala comentariilor liturgice bizantine*, Ed. Deisis, 2011.
2. Dumitru Stăniloae, *Spiritualitate și comuniune în Liturghia Ortodoxă*, EIBMBOR, 2004.
3. Nathanael Neacșu, Sfânta Liturghie sau experiența lui Iisus Hristos în iconomia Sa mântuitoare, în: *Teologie și Viață*, anXXXI (2021), nr. 9-12 (sept-dec), pp. 51-65.
4. Lectura teologico-doctrinară a expresiei liturgice „κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα”, în: *Mitropolia Olteniei*, nr. 5-6, 2022, pp. 69-80.
5. Teologia întrupării/înomenirii Logosului dumnezeiesc în imnografia liturgică a Bisericii Ortodoxe, în: (Ed.) Ioan Tulcan, Cristinel Ioja și Filip Albu, *Teologie ca vocație eclezială, pastoral-misionară și dimensiunea sa academică. Dinamica Facultății de Teologie Ortodoxă «Ilarion V. Felea» din Arad în context contemporan (1991-2011)*, Ed. Astra Museum, Sibiu, 2012, pp. 299-328.

VII. *Soteriologia ortodoxă*

Bibliografie:

1. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Spiritualitatea ortodoxă*, București, 1992, pp. 255-319.
2. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 2, București, 1997, pp.199-249.
3. Panayotis Nellas, *Hristos, Dreptatea lui Dumnezeu și îndreptarea noastră — pentru o soteriologie ortodoxă*, Editura Deisis, Sibiu, 2012.
4. Norman Russell, *Învățătura despre îndumnezeire în tradiția patristică greacă*, Editura Doxologia, Iași, 2015, pp. 466-509.